

BEKÆMP KÆMPEBJØRNEKLO EFFEKTIVT

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Vælg den metode der passer til forholdene på din bedrift - f.eks. afgræsning, slåning, rodstikning eller sprøjtning.

Indhold

- Tidspunkt for bekæmpelse
- Metode til bekæmpelse
- Afgræsning
- Slåning
- Rodstikning
- Kemisk bekæmpelse
- Naturarealer og arealer med miljøstøtte
- Ikke længere krydsoverensstemmelse

Du har pligt til at bekæmpe kæmpebjørneklo, hvis kommunen har vedtaget en indsatsplan for bjørneklo, hvor du har jord.

Indsatsplanen giver information om de arealer, der er omfattet og tidsfrister for bekæmpelse. Selv om din kommune ikke har vedtaget en indsatsplan, er det god skik at få bekæmpet den aggressive og giftige planteart, så den ikke spreder sig yderligere.

Kravet om bekæmpelse af kæmpebjørneklo er fastlagt i [bekendtgørelse nr. 842 af 23.06.2017](#). Heri står følgende:

”Bekæmpelse af kæmpebjørneklo skal medføre, at den enkelte plante inden for indsatsområdet dør. Bekæmpelsen skal endvidere udføres på en sådan måde, at den enkelte plante på intet tidspunkt i indsatsperioden reproducerer sig selv.”

Det betyder, at målet skal være at bekæmpe planterne, så de dør. Er det ikke muligt at

bekæmpe alle planterne, er det vigtigt at undgå, at planterne sætter frø. Kæmpebjørneklo blomstrer i juni og juli, og sætter frø i løbet af august.

[Til top](#)

TIDSPUNKT FOR BEKÆMPELSE

Kæmpebjørneklo bekæmpes nemmest, når planterne er nemme at se i landskabet, og stadig er mindre end 50-75 cm. På det tidspunkt kan både kemisk og mekanisk bekæmpelse udføres med mindst mulig risiko for berøring af planterne.

Billede 1. Det er optimalt at bekæmpe kæmpebjørneklo når planterne er mindre end 50-75 cm høje. Foto: Bodil Pedersen, SEGES.

METODE TIL BEKÆMPELSE

Bekæmpelse af kæmpebjørneklo er en langsigtet kamp over 6-8 år for etablerede bestande. Det skyldes ikke mindst, at frø vil fortsætte med at spire frem over 4-6 år, indtil jordens frøbank er udtømt.

Der findes som udgangspunkt fire forskellige bekæmpelsesmetoder:

- Afgræsning
- Slåning
- Rodstikning
- Kemisk bekæmpelse

AFGRÆSNING

Afgræsning er den mest effektive måde at bekæmpe kæmpebjørneklo på. Især får spiser gerne de grønne planter, og tager ikke skade af planternes saft.

Har du en større areal med kæmpebjørneklo, kan det derfor være en fordel at lade det afgræsse i en periode, hvis det er muligt på arealet.

[Til top](#)

SLÅNING OG AFKAPNING

Afslåning gennem sæsonen kan effektivt modvirke frøsætning, men metoden er meget tidskrævende, fordi der kræves gentagne afhugninger. Ved slåning dør planten ikke, men hæmmes dog noget, men metoden kræver at der slås meget hyppigt (mindst 6 gange årligt). Der bør anvendes lukkede maskiner ved slåning, så maskinføreren ikke kommer i forbindelse med tåger af plantesaft. Afkapning af skærme fra begyndende blomstring kan også anvendes, typisk omkring Skt. Hans. Herved hindres frøsætning. Planten vil ofte dø, men der sættes ofte nye blomsterskud, så der skal kappes igen 2-3 uger senere. Skærme i blomst behøver man ikke samle op efter afkapning.

RODSTIKNING

Mindre bestande kan bekæmpes ved rodstikning. Roden skæres over med en skarp spade lige under vækstpunktet, så planten dør. Det vil sige, at der skal være ca. 8-10 cm rod på den væltede plante. Der bør ske opfølgning med rodstikning igen 14 dage efter den første rodstikning. Er de første skærme begyndt at afblomstre, bør skærmene fjernes, så der ikke sker eftermodning af frø.

Billede 2 og 3. Øverst: Ved rodstikning skæres plantens vækstpunkt over ca. 8-10 cm under jordoverfladen. Nederst: Vækstpunktet ses som en ring i midten af stænglen. Foto: Bodil Pedersen, SEGES.

KEMISK BEKÆMPELSE

Enkeltplanter bekæmpes lettest med glyphosat i en rygsprøjte eller ved påstrygning. Der anvendes en dosis på 4-6 ml pr. 10 m² svarende til 4-6 l pr. hektar. Tilsæt sprede-klæbemiddel. Undgå så vidt muligt at ramme den øvrige vegetation, så der ikke gives plads til fremspiring af nye bjørneklo-planter.

Til top

Etiketten på glyphosatmidler indeholder krav om, at midlerne ikke må anvendes nærmere end 0, 2 eller 10 meter fra vandløb og søer afhængig af produktet. Se også listerne fra Middeldatabasen med [midlernes generelle afstandskrav](#) og med [midlernes afstandskrav til § 3 områder](#). [Glyphonova 450 Plus](#), [Glyfonova Plus](#) og [Roundup PowerMax](#) har ingen afstandskrav til vandløb og søer og kan derfor anvendes mod bjørneklo på vandløbsbrinkerne. Roundup PowerMax har dog et afstandskrav på 5 m til § 3 arealer.

Der er også en [godkendelse til mindre anvendelse](#) af [Express SX](#) og [Trimmer 50 SG](#) til bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Begge midler har et afstandskrav på 2 m til vandmiljø. Midlerne må maksimalt anvendes én gang pr. år, med en dosis på maksimalt 15 gram pr. ha. Begge produkter er afmeldt, men restlagre må lovligt anvendes indtil 01-12-2019, hvorefter der er opbevarings- og anvendelsesforbud.

Billede 4. Sørg for at alle store blade rammes, når der anvendes glyphosat til bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Men pas på vinddrift. Anvend dyser, der giver store dråber, eks. kompakt luftinjektionsdyse. Foto: Bodil Pedersen, SEGES.

NATURAREALER OG AREALER MED MILJØSTØTTE

Bemærk, at på arealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som f.eks. enge, moser, strandenge, heder, overdrev og vandløb, må der som udgangspunkt ikke bruges kemisk bekæmpelse med mindre der er søgt og givet en dispensation. Det samme gælder, hvis der er tilsagn om MVJ/miljøordninger. For arealer med Miljøbetinget tilsagn (MB) må der ikke ske kemisk bekæmpelse og det er ikke muligt at søge dispensation. På arealer på økologiske bedrifter må der under ingen omstændigheder anvendes kemisk bekæmpelse.

[Til top](#)

IKKE LÆNGERE KRYDSOVERENSSTEMMELSE

Bekæmpelse af kæmpebjørneklo ikke omfattet af krydsoverensstemmelse.

BRAKAREALER OG MFO-BRÆMMER

På dine brakarealer, må bjørneklo slås selektivt i hele ansøgningsåret, og det vil sige også i forbudsperioden for slåning fra 1. maj til 31. juli. Du må ikke fjerne det afslåede plantemateriale fra marken, og derfor bør bjørneklo slås inden frøsætning som er i juli-august.

På arealer anmeldt som MFO-brak er det ikke længere muligt at anvende plantebeskyttelsesmidler til bekæmpelse af invasive arter som bjørneklo. Det vil sige, at selektiv afslåning er eneste mulighed for bekæmpelse. På brakarealer, der ikke anvendes som MFO, er det fortsat muligt at foretage en selektiv nedvisning af bjørneklo med plantebeskyttelsesmidler.

På MFO-markbræmmer, må bjørneklo slås selektivt og nedvisnes ved brug af plantebeskyttelsesmidler. Det er ikke muligt, at anvende plantebeskyttelsesmidler til selektiv bekæmpelse af andre arter end bjørneklo på MFO-bræmmer.

[Til top](#)

Se [video om bekæmpelse af kæmpebjørneklo](#).

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.

© 2021 - SEGES Projektsitet